

JUSTITS MINISTERIET

Folketinget
Beskæftigelsesudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 9. februar 2022
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Freja Thorup Aahauge
Sagsnr.: 2022-0032/01-0065
Dok.: 2303115

Besvarelse af spørgsmål nr. 149 (Alm. del) fra Folketingets Beskæftigelsesudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 149 (Alm. del), som Folketingets Beskæftigelsesudvalg har stillet til justitsministeren den 20. januar 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Christian Juhl (EL).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 149 (Alm. del) fra Folketingets Beskæftigelsesudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvad der forhindrer, at forældelsen af en sag afbrydes når det er erkendt, at det skyldes myndighedernes sløseri, at sagsbehandlingen ikke kan nå inden en sag er forældet?”

Svar:

1. Straffelovens regler om forældelse findes i lovens kapitel 11 om ophør af den strafbare handlingets retsfølger.

Det følger af straffelovens § 92, at en lovovertrædelse ikke straffes, når der er indtrådt forældelse efter straffelovens §§ 93-94.

Forældelsesfristens længde følger af straffelovens § 93. Heraf fremgår bl.a., at forældelsesfristen er 2 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 1 år for overtrædelsen, og at forældelsesfristen er 5 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 4 år, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 1 og 2.

Det følger af straffelovens § 94, stk. 1, at forældelsesfristen regnes fra den dag, da den strafbare virksomhed eller undladelse er ophørt.

Efter straffelovens § 94, stk. 5, 1. pkt., afbrydes forældelsesfristen, når den pågældende gøres bekendt med sigtelsen, eller når anklagemyndigheden anmoder om rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen.

2. Straffelovens kapitel 11 er indført ved lov nr. 248 af 9. juni 1967. Ved lov nr. 364 af 24. maj 2005 blev der dog foretaget betydelige ændringer i kapitlet. Denne lovændring var dels baseret på betænkning 1438/2004 fra Justitsministeriets udvalg om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet, dels på Straffelovrådets betænkning 1441/2004 om visse forældelsesretlige spørgsmål. Af betænkning 1438/2004, s. 73, fremgår bl.a. følgende om, hvilke af myndighedernes dispositioner der bør medføre forældelsesfristens afbrydelse:

”Udvalget har valgt, at den generelle hovedregel i alle sager bør være, at den pågældende gøres bekendt med sigtelsen. Hensynet til den sigtede taler også for, at der i almindelighed ikke er mulighed for, at den pågældende først efter forældelsesfristens udløb gøres bekendt med, at der verserer en straffesag. Udvalget finder ikke, at

der bør stilles krav om, at den sigtede får sigtelsen skriftligt, men alene de sædvanlige krav om, at det kan dokumenteres – f.eks. via gengivelse i en politirapport – hvad sigtelsens nøjagtige indhold er.

Udvalget finder, at en alternativ afbrydelsesmåde bør være, at anklagemyndigheden anmoder om et rettergangsskridt.

Ved en sådan regulering får anklagemyndigheden og politiet samme simple fremgangsmåde til at afbryde forældelsesfristen, som andre offentlige myndigheder har i dag efter § 94, stk. 5. Hvis man ikke kan få kontakt med den pågældende, må man som i dag indskrænke sig til at afbryde gennem en anmodning om rettergangsskridt. Der vil endvidere ske afbrydelse, hvis der f.eks. opnås en retskendelse om telefonaflytning.

[...]

Den forældelsesafbrydende sigtelse skal som i dag være en egentlig sigtelse med alle de retsvirkninger, der er knyttet hertil. Det er ikke tilstrækkeligt, at der for at beskytte den pågældende gives en retsstilling (i praksis kaldet ”en sigtets retsstilling”), hvor visse af retsvirkningerne finder anvendelse, uden at der formelt rejses sigtelse.”

3. Forældelsesreglerne er et resultat af en afvejning mellem hensynet til den mistænkte over for hensynet til samfundets interesse i, at lovovertrædelser straffes. Sidstnævnte hensyn varetages bl.a. af de retshåndhævende myndigheder, herunder politiet og anklagemyndigheden.

Der er ikke i loven eller bemærkningerne holdepunkter for, at forsømmelse fra myndighedernes side skulle give anledning til, at denne afvejning konkret forskydes til ulempe for den mistænkte.

Det forhold, at de retshåndhævende myndigheder har begået fejl i sagsbehandlingen, medfører således ikke afbrydelse eller forlængelse af forældelsesfristen.